

PROGRAMA DE OPȚIONAL

NOTĂ DE PREZENTARE

Denumirea opționalului: ”*Copiii și natura din jurul școlii*”

Tipul: **Opțional la nivelul disciplinei**

Aria curriculară: **Matematică și Științe**

Clasa: **a V-a**

Durata: **1 an**

Număr de ore săptămânal: **1 oră**

Propunător: **profesor Voicu Florentina**

Motivul propunerii opționalului ”*Copiii și natura din jurul școlii*” este constatarea faptului că elevii nu mai sunt interesați de natură, nu înțeleg mesajul naturii, că ea reprezintă sursa multor idei.

Experiența la clasă, ca profesor de biologie la gimnaziu, m-a ajutat să descopăr că acest dezinteres general față de natură este în corelație cu fenomenul de globalizare și tehnologizare a lumii. Pentru a dezvolta la copii noștri gustul pentru natură trebuie să începem din clasele mai mici.

Am observat că acestor copii din *generația digitală* le este mult mai ușor să găsească relații între imagini și text, să se exprime prin simboluri, desene, însă din ce în ce mai mult s-a degradat relația fizică a acestora cu natura, iar un astfel de curs opțional i-ar ajuta pe viitor să se exprime și să stabilească o relație de interdependență om- natură.

Biologia, ansamblu științelor care studiază fenomenele vieții, cunoaște o ascensiune permanentă. Prin intermediul acestui curriculum, elevii sunt îndrumați să-și dezvolte cunoașterea de la explorarea și investigarea lumii înconjurătoare către reprezentarea unor lumi mai îndepărtate și mai cuprinzătoare, de la simple cunoștințe către experimentarea unor legi universale.

Dragostea omului pentru natură, pentru frumusețile sale, s-a manifestat dintotdeauna, sub diverse forme, cu atât mai pregnant cu cât impactul activităților omenești a căpătat forme tot mai agresive, conducând la modificări din ce în ce mai profunde ale mediului natural. Deși pare paradoxal, nevoia de natură a devenit tot mai acută pe măsură ce omul a exterminat specii întregi de animale sau de plante, specii care au disparut ireversibil. Cu atât mai mult, în situația actuală în care ne aflăm, la nivel mondial, de pandemie, ca profesor propunător al acestui optional, este o adevărată provocare pentru mine, pentru a insufla elevilor mei dragostea față de natură.

Opționalul **Copiii si natura din jurul școlii**, propus spre studiu elevilor din clasele a V-a are drept scop principal dezvoltarea gândirii obiective, în perspectivă, a elevilor și formarea unor atitudini ecologice asupra mediului înconjurător.

Educația ecologică, implementată odată cu acest optional, trebuie să dezvolte la elevi gândirea critică, capacitatea de a rezolva probleme și situații problemă în ceea ce privește mediul înconjurător și de a manifesta interes pentru o viață sănătoasă și pentru protecția mediului înconjurător, astfel încât fiecare elev să devină conștient de rolul și locul lui în natură.

Această disciplină la fel ca și celelalte discipline din trunchiul comun formează și dezvoltă cele 8 competențe cheie europene, care contribuie la conturarea profilului absolventului de gimnaziu.

Necesitatea acestui opțional este determinată de:

- Ø dezvoltarea capacității de comunicare și de asumare a responsabilității față de propria persoană, comunitate, ambient și natură;
- Ø desfășurarea de activități ecologice variate în școală, în natură, care să promoveze sănătatea omului și a mediului înconjurător;
- Ø dezvoltarea unor atitudini/comportamente favorabile pentru îmbunătățirea relațiilor dintre om și natură, în vederea ocrotirii ei;
- Ø stimularea capacităților creatoare ale elevilor, având ca sursă de inspirație natura; confecționarea unor obiecte din materiale reciclabile și de îngrijire a spațiului verde;

Ø realizarea de lucrări artistico-plastice în care să fie redată frumusețile naturii, realizarea de expoziții la nivelul școlii în vederea mediatizării și promovării mesajului proiectului.

VALORI ȘI ATITUDINI

- Grijă față de propria persoană, față de ceilalți și față de mediul înconjurător;
- Cultivarea sensibilității, prin receptarea operei artistice;
- Asumarea unui set de valori personale care să confere identitate persoanei;
- Inițiativa personală;
- Dezvoltarea gândirii critice, flexibile și prospective;
- Dezvoltarea curiozității și a respectului față de orice formă de viață;
- Conștientizarea și implicarea în problemele de interes global;
- Disponibilitate de a avea o viziune neinfluențată de convingerile personale;

COMPETENȚE GENERALE

1. Explorarea ecosistemului natural pădurea cu instrumente și metode științifice;
2. Comunicarea adecvată în contexte științifice și sociale;
3. Manifestarea unui comportament responsabil față de sănătatea proprie și de cea a mediului.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Explorarea ecosistemului natural pădurea cu instrumente și metode științifice;

COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.1. Extragerea informațiilor din diferite surse de informare	- exerciții de citire, conștientă și expresivă a unui text scurt; - exerciții de identificare a temei/ a problemelor de viață/ a atitudinilor/ a sentimentelor abordate într-un text de diverse tipuri;

pentru identificarea caracteristicilor ecosistemului natural pădurea 1.2. Realizarea unor activități de investigație pe baza unei fișe date	- alcătuirea de postere/ colaje; - exerciții de exprimare a opiniei; - vizionarea unor filme despre diferite tipuri de păduri și defrișarea lor; - observarea unor imagini cu diferite viețuitoare și importanța lor în natură; - participarea la vizite organizate în parcurile aflate în apropierea școlii; - fotografierea unor viețuitoare întâlnite în ecosistemele vizitate; - realizarea unor investigații calitative și cantitative a biodiversității parcurilor din apropierea școlii; - completarea unor fișe de observație cu date despre factorii abiotici și biotici;
---	--

2. Comunicarea adecvată în contexte științifice și sociale;

COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.1. Organizarea informațiilor științifice după un plan dat 2.2. Utilizarea corectă a terminologiei specifice Biologiei în comunicarea orală și scrisă	- situații diverse de dialog, povestire, relatare, explicare a unor situații și întâmplări personale sau pe bază de imagini; - exerciții de dialog pe teme date; - exerciții de exprimare a părerilor și sentimentelor personale; - antrenament pentru exprimarea opiniilor și atitudinilor proprii; - prezentarea unei expoziții cu fotografii ale plantelor și animalelor identificate specifice diferitelor tipuri de păduri; - descrierea relațiilor dintre viețuitoare și dintre viețuitoare și mediul lor de viață; - interpretarea de scenete; - promovarea unui comportament ecologic prin utilizarea mijloacelor și a instrumentelor TIC.

3. Manifestarea unui comportament responsabil față de sănătatea proprie și de cea a mediului

COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.1. Utilizarea achizițiilor din domeniul biologiei în viața cotidiană	- specii dispărute și specii pe cale de dispariție din fauna și flora din jurul școlii și localității - construirea de căsuțe pentru păsările și montarea lor în copacii din localitate ; - poluarea/ deteriorarea mediului în localitatea noastră; - ciupercile din pădurea din apropierea școlii; - participarea la acțiuni de plantare de copacii în jurul școlii
1.2. Recunoașterea consecințelor supraexploatării iraționale a diferitelor ecosisteme	- construirea de căsuțe pentru păsările și montarea lor în copaci; - participarea la acțiuni de ecologizare organizate în parcurile din apropierea școlii

CONȚINUTURI

I. Noțiuni elementare de ecologie

- Educația ecologică și de protecție a mediului
- Evaluare/ Portofolii tematice

II. Ce primim de la natură?

- Ziua Mondială a curățeniei- 23 septembrie
- Specii pe cale de dispariție din fauna și flora zonei
- Tipuri de poluare
- Factorii de risc pentru mediu

- Ecosisteme în pericol în zona noastră
- Prietenul meu -becul ecologic
- Cartea cu rețete vindecătoare ale naturii
- Natura, inspirație pentru artiști
- Să ...biciclăm! (Let's Bike the Day!)
- Evaluare/Portofolii tematice

III. Sănătatea mediului

- Resursele naturale: importanța lor pentru un organism sănătos
- Factorii de mediu care influențează starea de sănătate
- Beneficiile aduse de pădure omului și mediului înconjurător
- Efectele poluării asupra sănătății copiilor
- O comunitate mai curată: colectarea diferențiată a deșeurilor
- Câtă verdeață, cât beton?
- Efectele gazelor de eșapament asupra mediului
- Activitate de plantare a copacilor
- Evaluare/ Portofolii tematice

IV. Școala mea verde

- Comunitatea durabilă
- Comportament dăunător
- Ce ai face,dacă?
- Pro economie, contra risipă
- Niciun loc fără un spațiu verde!
- Miniparcul de la școala mea
- De vorbă cu specialiștii în protecția mediului
- Construirea și montarea în copaci a unor căsuțe pentru păsărele
- Activitate de ecologizare în parcul din apropierea școlii
- Evaluare/Scenete

V. Plante și animale dispărute sau aflate pe cale de dispariție din diferite ecosisteme

- Rezervații și parcuri naturale din apropierea școlii
- Ciupercile din padurea din vecinătatea școlii
- 1 aprilie- „Ziua Pasarilor” în România
- 5 iunie- „Ziua Internațională a mediului”
- Evaluare/ Portofolii tematice

Activități practice:

- Realizarea unor expoziții temporare de desene și fotografii
- Activități de plantare a copacilor
- Activități de ecologizare în jurul școlii
- Construire de căsuțe pentru păsările
- Prezentare de referate/ PPT-uri
- Organizarea unor concursuri pe tematica de mediu
- Interpretarea scenetei „*Să ocrotim parcul !*”

SUGESTII METODOLOGICE

Opționalul „*Copiii și natura din jurul școlii*” promovează învățarea centrată pe elev, întrucât acesta este pus în diverse situații de învățare de la cele mai simple la cele mai complexe, specifice vârstei și particularităților de învățare.

Rezultate scontate:

- dobândirea deprinderilor de a acorda atenție oricărui colț de natură, sesizând frumusețea și unicitatea lui;
- manifestarea unei conduite ecologiste față de pădure, în special, și față de întreaga natură, în general;
- dezvoltarea inițiativei personale și a încrederii în forțele proprii, prin propuneri, acțiuni și comportamente;
- dezvoltarea spiritului de echipă, a cooperării, pe baza încrederii și a respectului reciproc față de toți membrii echipei (stabilirea echipei eco).

Activități de învățare:

- √ exercitii de expimarea opiniei;

- √compunerea de texte pe diverse teme;
- √calcatuirea de postere, scenarii pe teme ecologice, educative;
- √joc de rol prescris sau improvizat;
- √conversația euristică,
- √observația,
- √povestirea,
- √investigația,
- √învățarea prin descoperire,
- √învățarea prin cooperare, „Cubul”, „Știu/Vreau să știu/Am învățat”
- √activități de evaluare individuală și în grup

Evaluarea:

Se va realiza, de regulă, prin metode complementare (observarea sistematică a comportamentului, interviul, proiectul, portofoliul) care permit evaluarea reacțiilor, a învățării și a comportamentului elevilor.

De asemenea, evaluarea va fi realizată prin participarea activă a elevilor la elaborarea și prezentarea de referate, realizarea de expoziții cu fotografii și machete, realizarea și prezentarea de PPT-uri, etc.

Bibliografie:

- Ionescu Al., 1991, Ecologia și societatea, Ed. Ceres, București;
- Mohan Gh., Ardelean A., 1993, Ecologie și protecția mediului, Ed. Scaiul, București;
- Mihăilescu V., 1971, Câmpiile și dealurile României;
- Puiu St. și Col., 1983, Pedagogie, EDP București;
- Tufescu V., Tufescu M., 1981, Ecologia și activitatea umană, Editura Albatros, București;
- Internet.